

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 20. fórum

Tudomány: iránytű az élhető jövőhöz

beszámoló

Huszedik alkalommal szervezte meg az Erdélyi Múzeum-Egyesület *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben* rendezvénysorozatát, amelyet ezúttal **Tudomány: iránytű az élhető jövőhöz** címmel hirdettek meg. A kétnapos rendezvényen, melyre november 19–20-án került sor, a járványhelyzetre való tekintettel idén is online módon vehettek részt az érdeklődők.

[A rendezvény meghívója itt tekinthető meg](#)

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 2002-ben csatlakozott a Magyar Tudományos Akadémia *A Magyar Tudomány Ünnepe* című rendezvénysorozatához, azóta évi rendszerességgel megszervezik ezt a konferenciát. *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben* időpontja hagyományosan a november 23-ához legközelebb eső hétvége, a szervezők ezzel is emlékeznek az EME 1859-es alapító közgyűlésére. Az idei, 2021-es eseménnyel a konferencia első megszervezésének 20. évfordulóját is ünnepeltük. Az ünnepsorozat kiemelkedő eseménye volt a Mikó-emlékkő avatása a Mikó-kertben. A rendezvény fővédnöke **Freund Tamás**, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

MIKÓ-EMLÉKKŐ AVATÁSA

Mikó-emlékkő avatás
Helyszín: Mikó-kert
Időpont: 2021. november 19., péntek 11.00 óra

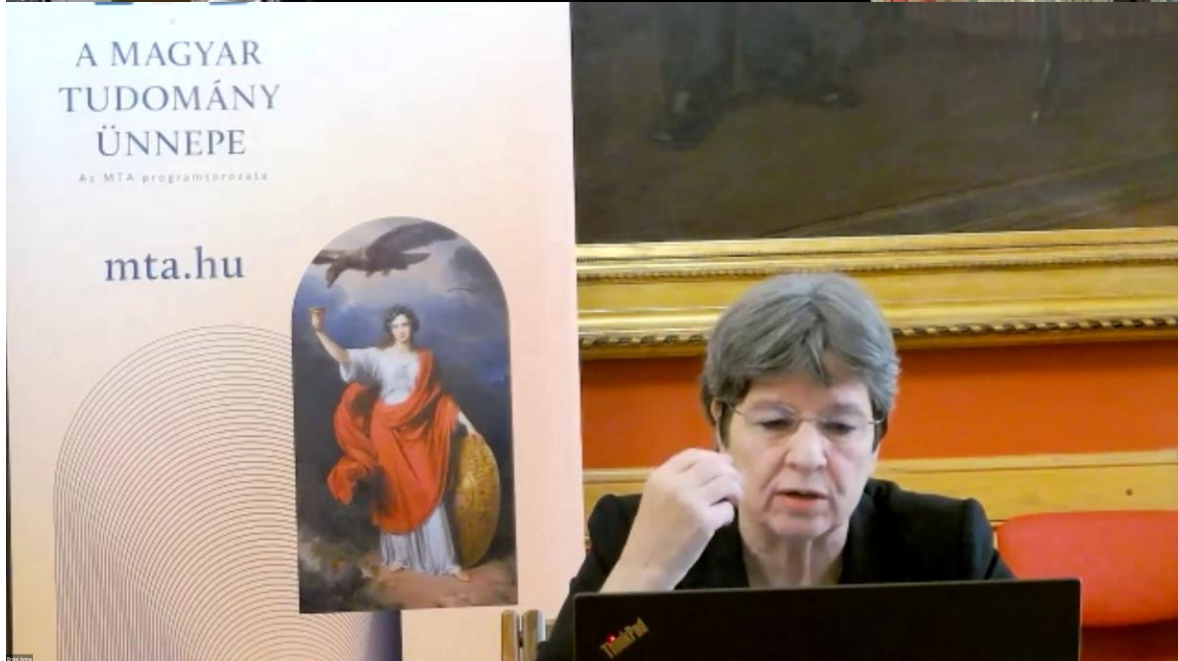
A konferencia pénteki, november 19-i nyitóeseménye keretében délelőtt [felavatták a Mikó-emlékkövet](#) a Mikó-kertben a Mikó-villán. A Mikó-kastélyt a Mikó-kerttel együtt gróf Mikó Imre adományozta az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek azzal a céllal, hogy az a tudományt szolgálja. A Mikó-emlékkövet az Erdélyi Múzeum-Egyesület eredetileg a két évvel ezelőtti rendezvényen, az EME fennállásának 160 éves évfordulóján szeretne volna felavatni, azonban erre akkor nem kerülhetett sor, így az idei rendezvénysorozat részévé vált ez az ünnepi esemény. A Mikó-villa előtt három magyarvistai kőből készített emlékkövet lepleztek le. **Keszeg Vilmos**, az EME elnöke beszédében hangsúlyozta: az EME egyaránt részt vállalt a város fejlődésében, az oktatás és a tudományos kutatás népszerűsítésében. A rendezvényen **Daniel David**, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektora elmondta, hogy a „sötétség” térhódítása közepette ma is Mikó Imréhez hasonló elmékre lenne szükségünk. **Bitay Enikő**, az EME főtitkára szerint az emlékkő üzenet, a tisztelet jelképe az alapító gróf Mikó Imre, tudós elődeink és tetteik előtt. **Markó Bálint**, a BBTE rektorhelyettese is úgy vélte, nagy szükség lenne minél több Mikó Imrére napjainkban is. A BBTE Biológia Kar dékánja, **Manuela Banciu** köszöntőbeszédében kiemelte, hogy a Mikó-kertnek és a Mikó-villának fontos szerepe van az egyetemi oktatásban. **Macalik Arnold** építész pedig hangsúlyozta, hogy mindenkinek cselekedni kell a közösség fejlődéséért.

A avatóünnepség itt tekinthető meg: <https://youtu.be/uLMFKNTIpz4>

MEGNYITÓ

A péntek délutáni nyitóünnepségen először az EME elnöke, [Keszeg Vilmos](#) köszöntötte az ünneplőket. Ezt követően [Erdei Anna](#) akadémikus, az MTA főtitkárhelyettese mondta el köszöntőbeszédét, majd az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának elnöke, **Kocsis Károly** köszöntését **Morvai Tünde**, az MTA Határon Túli Magyarok Titkárságának osztályvezetője tolmácsolta.

Köszöntőt mondott [Mile Lajos](#), Magyarország kolozsvári főkonzulja is. Ezt követően [Soós Anna](#), a Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettese, [Tonk Márton](#), a Sapientia EMTE rektora köszöntötte a résztvevőket. [Gábor Csilla](#), az MTA Kolozsvári Akadémia Bizottságának elnöke ünnepi beszédét követően [Páles Zsolt](#), az MTA Debreceni Akadémiai Bizottságának elnökének felszólalása zárta a köszöntőbeszéd sorát. **Bitay Enikő**, az EME főtitkára, a MTNE programbizottságának elnöke bemutatta a Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozatot.

ÜNNEPI PLENÁRIS ELŐADÁS

A plenáris előadássorozatot **Erdei Anna** immunológus, akadémikus, az MTA főtitkárhelyettes [ünnepi előadása](#) nyitotta meg. Erdei Anna plenáris előadásának címe: *Járvány elleni védelem az egyén és a társadalom szintjén*

The poster features a dark blue header with the MINE logo (a film strip with the word 'MINE' below it) and the text 'A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA ERDÉLYBEN ÜNNEPI PLENÁRIS ELŐADÁS 20. FÓRUM'. On the right is the circular logo of the Erdélyi Múzeum-Egyesület. Below the header, a green bar contains the name 'ERDEI ANNA' and her title 'IMMUNOLÓGUS, AKADÉMIKUS, AZ MTA FŐTITKÁRHELYETTESE, BUDAPEST'. A portrait of Erdei Anna is shown on the left. The main title 'JÁRVÁNY ELLENI VÉDELEM AZ EGYÉN ÉS A TÁRSADALOM SZINTJÉN' is in large blue letters, with the date '2021. NOVEMBER 19., PÉNTEK 16.00' in a green box to the right. At the bottom are logos for Hungary, Romania, and the Erdélyi Múzeum-Egyesület.

Az előadásról készült felvétel a következő linken tekinthető meg https://youtu.be/jgxcLD_iMP8?t=2896

GR. MIKÓ IMRE-EMLÉKLAPOK

A köszöntőbeszédet követően került sor a gr. Mikó Imre-emléklapok átadására, mely idén is a rendezvénysorozat egyik kiemelt momentuma volt. Az emléklapot ebben az évben is jelentős oktatói és kutatási tevékenységek elismeréseként, illetve az EME-ben folyó tudományos, szakmai munka támogatásáért nyújtottuk át.

Gr. Mikó Imre-emléklapot kapott idén [Erdei Anna](#) immunológus, akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese, [Péntek János](#) nyelvész és néprajzkutató, akadémikus, [Tonk Márton](#) egyetemi tanár, akadémikus, a Sapientia EMTE rektora, [Darvay Zsolt](#) matematikus, és [W. Kovács András](#), az Erdélyi Múzeum-Egyesület tudományos kutatója. Az emléklapokat a díjazottak idén is virtuálisan vették át, a díjátadót videokonferencián követhették az érdeklődők.

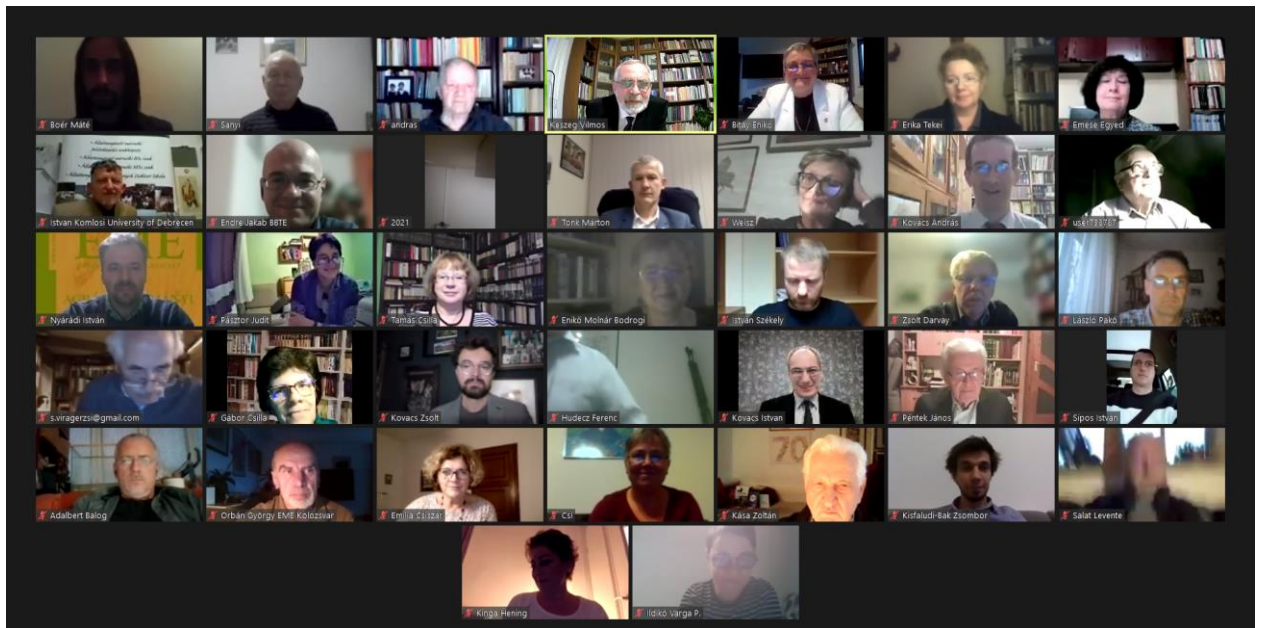

Idén is zenés köszöntőre került sor, a BBTE Református Tanárképzős és Zeneművészeti Kar oktatói és diákjai adtak koncertet: Berei Annabella (cselló), Boros Viktória és Sófalvi Emese (hegedű), Miklós Noémi és Vajás Gréta (zongora).

A díjátadót követően ünnepi plenáris előadások hangzottak el, melyre idén is fiatal erdélyi kutatókat kértek fel a szervezők, hogy ismertessék kutatási területüket, tudományos eredményeiket a nagyközönséggel.

FIATAL KUTATÓK A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN – PLENÁRIS ELŐADÁSOK [\(a rendezvény plakátja\)](#)

A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA ERDÉLYBEN

FIATAL KUTATÓK A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN 20. FÓRUM

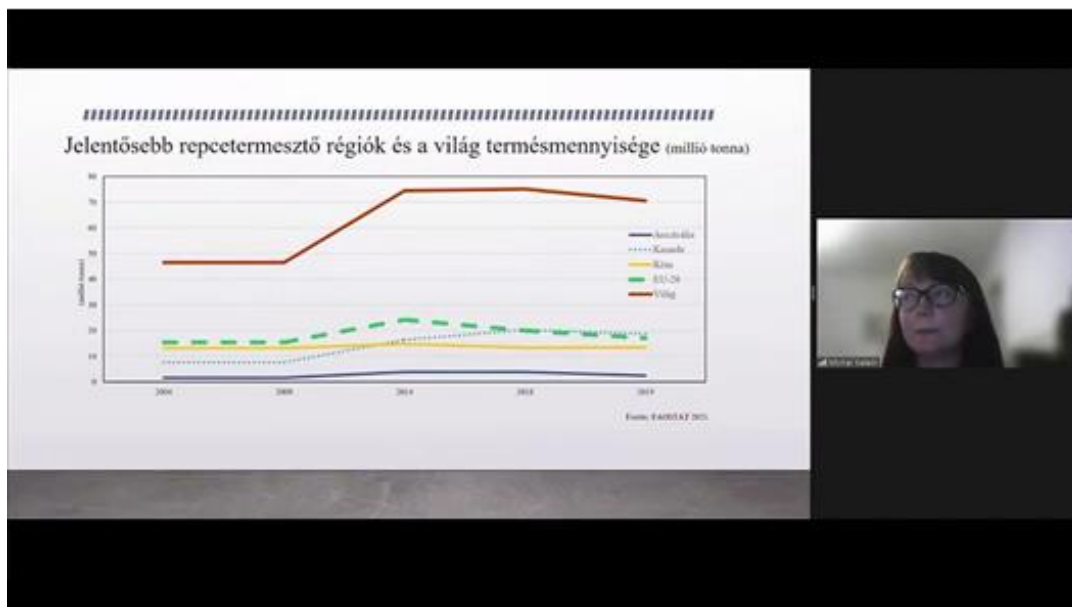
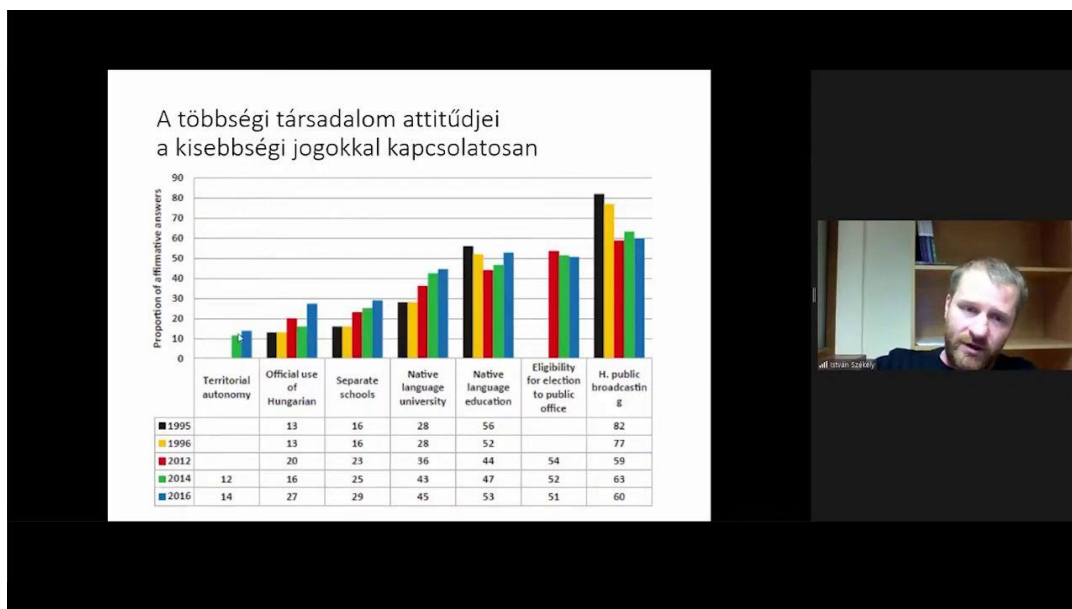
 <p>SZÉKELY ISTVÁN GERGŐ Egyenlőtlen akkomodáció az erdélyi magyar közösség helyzete a romániai kisebbségpolitikai rezsimben</p>	 <p>ANDRÁS ENDRE A bányagépek szerkezeti elemeinek és azok működési folyamatainak modellezése és szimulációja</p>
 <p>MOLNÁR KATALIN Termesztéstechnológiák intenzívitása a növények védekező mechanizmusát indukáló kezelőanyagok alkalmazásával</p>	 <p>KOVÁCS ZSOLT a molekuláris biológia helye az onkológiai kutatásban</p>
 <p>W. KOVÁCS ANDRÁS A nemesi megye működése a középkori Erdélyben (14. század eleje – 1540)</p>	 <p>BOÉR MÁTÉ Nyelvi dilemmák a 18. század végének oktatásmódszertani vitáiban</p>

[Székely István Gergő](#) politológus, a Kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet (ISPMN) munkatársa, előadásában az erdélyi magyar közösség helyzetét tárgyalta a romániai kisebbségpolitikai rezsimben. [Molnár Katalin](#) kertészmérnök, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának munkatársa bemutatta a termesztéstechnológiák intenzívizálását a növények védekező mechanizmusát indukáló kezelőanyagok alkalmazásával. [Kovács Zsolt](#) biokémikus, orvosgenetikus a marosvásárhelyi „George Emil Palade” Orvosi,

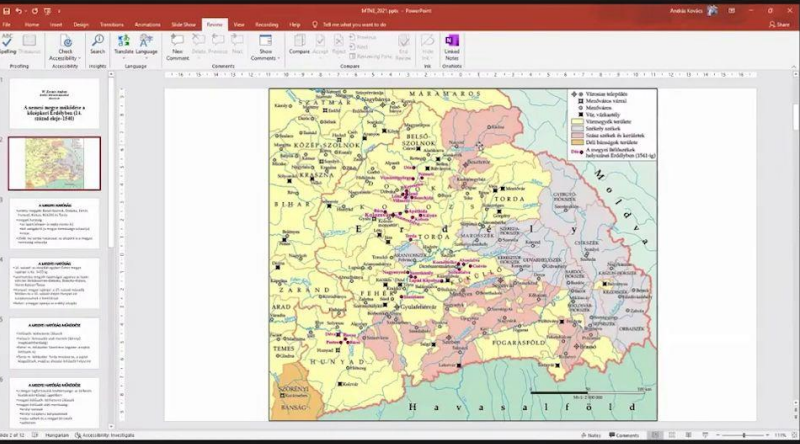
Gyógyszerészeti, Tudomány és Technológiai Egyetem Biokémiai Tanszékének munkatársa előadásában a molekuláris biológia helyét vizsgálta az onkológiai kutatásban és kezelésben. [W. Kovács András](#) történész, az Erdélyi Múzeum-Egyesület kutatója a nemesi megyéknek a középkori Erdélyben betöltött szerepéről és működéséről tartott előadást. [Boér Máté](#) nyelvész, hungarológus, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Hungarológiai Doktori Iskolájának doktorandusza azokról a nyelvi dilemmákról beszélt, melyek a 18. század végének oktatásmódszertani vitáit jellemezték. [András Endre](#) mérnök-informatikus, a Petrosényi Egyetem docense előadásában a bányagépek szerkezeti elemeinek és működési folyamatainak modellezését és szimulációját mutatta be.

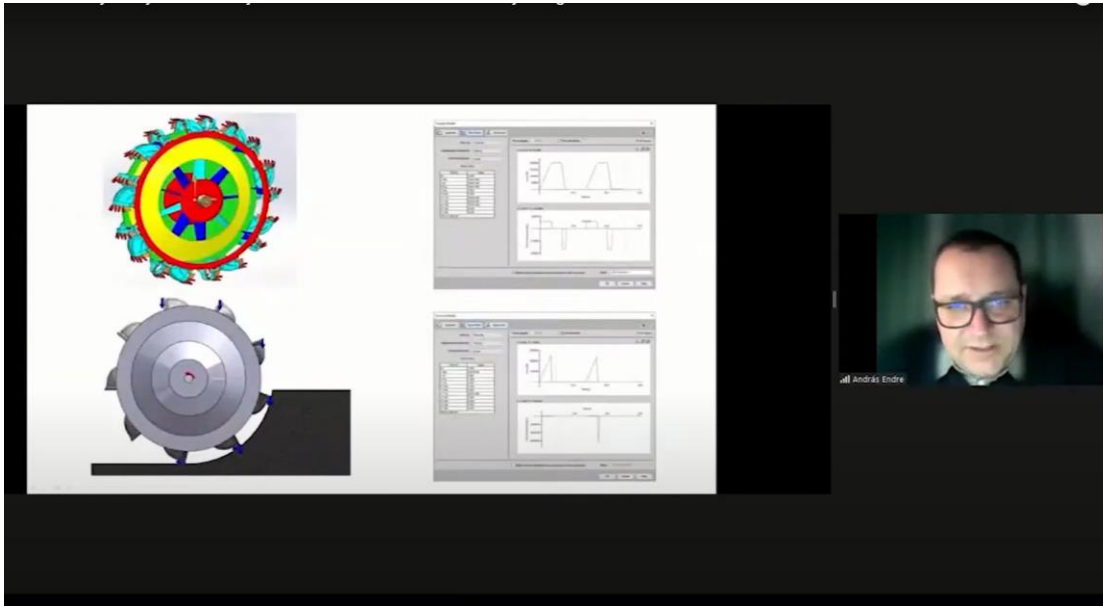
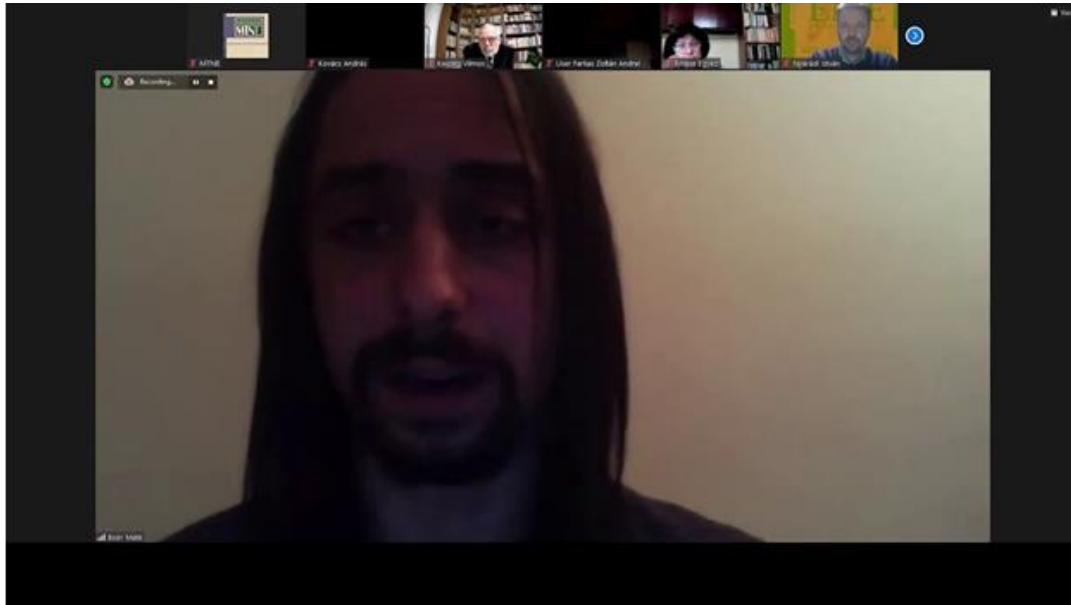
A MOLEKULÁRIS
BIOLÓGIA HELYE
AZ ONKOLÓGIAI
KUTATÁSBAN

KOVÁCS ZSOLT

Beamer presentation window showing a map of Hungary with various regions highlighted in different colors. The map includes labels for major cities and regions like MAAFAHARG, SZOLNOK, and HAJDÚSZABOLCS.

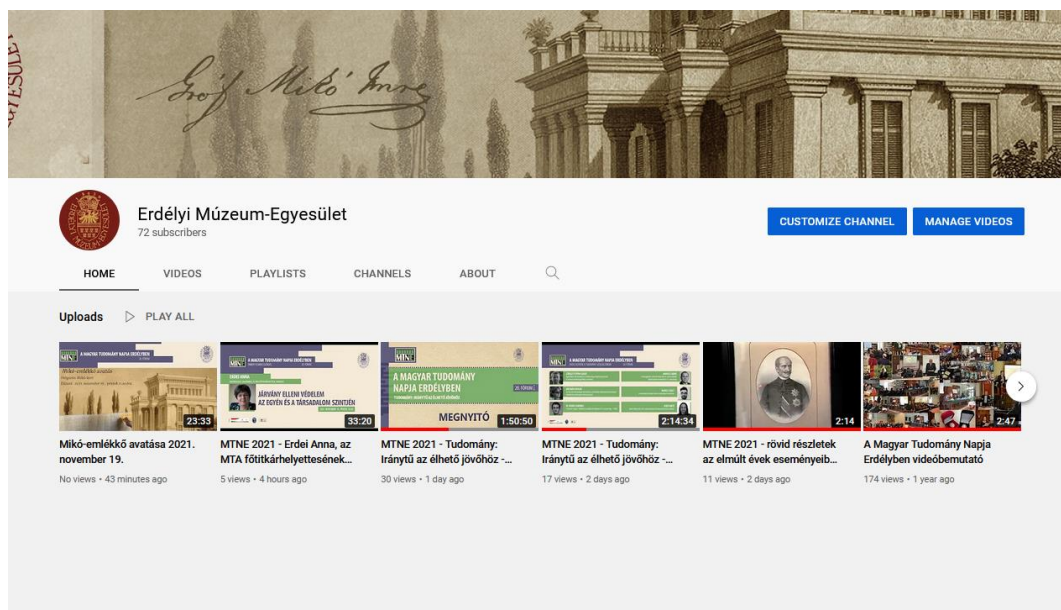
A rendezvény megtekinthető az EME Youtube-csatornáján:

Mikó emlékkő-avatás: <https://youtu.be/uLMFKNTIpz4>

MTNE - visszatekintés az EME archív felvételeiből <https://youtu.be/k2Ym8EC9JFc>

Megnyitó, ünnepi plenáris előadás, díjazások, kiskoncert: https://youtu.be/jgxcLD_iMP8

Plenáris előadások, fiatal kutatók a tudomány szolgálatában: <https://youtu.be/xn0a-2OTxHI>

SAJTÓVISSZHANG az ünnepi megnyitóról

I. Médiapartnerünk, a **kolozsvári Román Közszolgálati Televízió** „Erdélyi Figyelő” című műsora a Youtube videómegosztó csatornán, Mikó-emlékkő avatása a Magyar Tudomány Napja ünnepén <https://youtu.be/5UYoQhyG2gY>

II. A **Kolozsvári Rádió** ajánlója a rendezvény előtt:

Ferencz Zsolt: Magyar Tudomány Napja Erdélyben – pénteken és szombaton az online térben:

<http://www.kolozsvariradio.ro/2021/11/18/magyar-tudomany-napja-erdelyben-penteken-es-szombaton-az-online-terben/?fbclid=IwAR29dglLpLUYHkq3luHABoamkbe2Iyv7MCJcgvFCQdDsyFPZhYayoocdt4>

III. Sajtópartnerünk, a **kolozsvári Szabadság napilap**, 2021. november 20-án „Emlékkövek díszítik ezentúl a kolozsvári Mikó-villát” címmel összeállítást jelentetett meg a rendezvényről:

Nagy-Hintós Diana: Emlékkövek díszítik ezentúl a kolozsvári Mikó-villát

<http://szabadsag.ro/-/emlekkovek-diszitik-ezentul-a-kolozsvari-miko-villat>

IV. Sajtópártnérünk, a **Krónika napilap** 2021. november 19-én fényképes összeállítást jelentetett meg az emlékkő-avatásról:

Jakab Mónika: Mikó-emlékkövet avattak a kolozsvári Mikó-kertben (képriport)

<https://kronikaonline.ro/erdelyi-hirek/a-tudomany-szolgalataban-miko-emlekkövet-avattak-a-kolozsvari-miko-kertben-kepripört#>

V. Sajtópártnérünk, az Erdélyi Magyar Televízió is tudósított a Mikó-emlékkő avatásáról:

<https://www.facebook.com/erdelytv/posts/4539571309453729>

A rendezvénysorozat jelentős visszhangot kapott a helyi és országos sajtóban, illetve a partnerintézmények honlapjain, az eseményhez kapcsolódó cikkek, előzetesek és tudósítások elérhetők a következő oldalakon:

<https://www.helikon.ro/a-magyar-tudomany-napja-erdelyben-2021-plenaris-eloadassorozattal-unnepel-az-eme/>

<https://maszol.ro/belfold/A-Magyar-Tudomany-Napja-Erdelyben>

<https://www.e-nepujsag.ro/articles/a-magyar-tudomany-napja-erdelyben>

<https://www.hirmondo.ro/kultura/a-magyar-tudomany-napja-erdelyben-2021/>

<https://www.erdely.ma/a-magyar-tudomany-unnep-erdelyben>

<https://communitas.ro/main/esemenyek/single/A-Magyar-Tudomany-Napja-Erdelyben-20-forum>

<https://erhangja.ro/radio/a-magyar-tudomany-napja-erdelyben/>

AZ EME SZAKOSZTÁLYAINAK ÉS FIÓKEGYESÜLETEINEK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA **(részletes program)**

November folyamán az EME szakosztályai és fiókegyesületei tartják meg a saját tudományterületükre szabott konferenciájukat, melyek tematikáját maguk határozzák meg, az egyes régiókban, illetve tudományágakban felmerülő sajátos kérdéskörök alapján. A szakosztályi és fiókegyesületi rendezvények lezárását követően ezekről bővebben tájékozódhatnak az EME honlapján.

Számokban kifejezve az idén a 14 rendezvény keretében összesen 159 előadás hangzik el 228 szerző munkáját bemutatva, illetve összesen 13 kötet bemutatására kerül sor.

Rendezvényeinkkel azt is hangsúlyozni szeretnénk, hogy a járványhelyzet és a személyes találkozások korlátozása ellenére a tudományos kutatások és együttműködések tovább folytatódnak.

Akinek nem sikerül csatlakoznia rendezvényeinkhez, kiadványainkból is tájékozódhat az egyes szakterületeken elhangzott előadásokról. Az évi rendszerességgel megjelenő *Certamen* sorozatban a Nyelv-, Irodalom-, Néprajztudomány, Történelem és Művészettörténeti, illetve Zenetudományi szekció előadásait, valamint a *Műszaki Tudományos Közlemények* sorozatban a reáltudományok szakterületén elhangzott előadások írott változatát olvashatják. A természettudományi előadások közlésre javasolt tanulmányai pedig a *Múzeumi Füzetek – Acta Scientiarium Transylvanica* folyóiratban, az anyagtudományoké pedig az *Acta Materialia Transylvanica* folyóiratban lesznek terjesztve.

Médiapartnereink: a kolozsvári RTV, a Kolozsvári Rádió és Szabadság napilap, Erdélyi Magyar Televízió és a Krónika napilap, melyek folyamatosan népszerűsítik s teszik közzé a rendezvényeken készített interjúkat.

Rendezvényeink támogatói:

Médiapartnerek:

**Erdélyi Magyar
Televízió
Kolozsvári rádió
Kolozsvári TVR**

**Krónika
Szabadság napilap**

**Külön köszönet a partnereink, a
társintézmények közreműködéséért!**

A **rendezvényünket** a Magyar Tudományos Akadémia, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., a Communitas Alapítvány támogatták, melyet ezúton is megköszönünk, hiszen hozzájárultak a rendezvény sikeres lebonyolításához, megvalósításához.

Külön köszönetünket fejezzük ki a társintézmények szíves közreműködéséért, kiemelve a Babeş–Bolyai Tudományegyetemet és a Sapientia Erdély Magyar Tudományegyetemet.

Bitay Enikő, akadémikus, az MTA külső tagja, az EME főtitkár

Email: titkarsag@eme.ro

Tel:+40-75-1016063